

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับประสิทธิผลการ
บริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปราการ

The Relationship Between Digital-Era School Administrators' Competencies and
the Effectiveness of Academic Administration in Schools Under the Samut Prakan
Secondary Educational Service Area Office, Mueang Prakan Cluster

ปิยะพงษ์ เหมนิธิหิรัญโชติ¹, ระติกรณ์ นียมะจันทร์²

Piyapong Hemnithihiranchot¹ and Ratikorn Niyamachan²

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร¹

Phranakhon Rajabhat University¹

Corresponding Author e-mail: piyapong.jumbo@gmail.com

Retrieved; 14-02-2026; Revised; 4-05-2026. Accepted; 31-08-2026

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปราการ 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปราการ และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปราการ จำนวน 234 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมือง

ปรាកการ โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r = .84$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้/ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ สถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารในฐานะกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการและคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการส่งเสริมสมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ ซึ่งมีความสัมพันธ์สูงกับการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และการนิเทศการศึกษา ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา การคัดเลือก แต่งตั้ง และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร เพื่อให้การบริหารสถานศึกษานำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา; ยุคดิจิทัล; ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

Abstract

This article aimed to: (1) examine the level of competency of school administrators in the digital era under the Samut Prakan Secondary Educational Service Area Office, Mueang Prakan Cluster; (2) examine the level of effectiveness of academic administration in the schools under that office; and (3) examine the relationship between the competency of digital-era school administrators and the effectiveness of academic administration in those schools. The sample consisted of 234 teachers under the Samut Prakan Secondary Educational Service Area Office, Mueang Prakan Cluster. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table, and the participants were selected through stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with item-objective congruence (IOC) indices ranging from 0.67 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.98. The statistics used for data analysis were the mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The findings were as follows: (1) the competency of school administrators in the digital era was at a high level, both overall and in each dimension; (2) the effectiveness of academic administration in the schools was at a high level, both overall and in each dimension; and (3) the competency of digital-era school administrators and the effectiveness of academic administration in the schools under the Samut Prakan Secondary Educational Service Area Office, Mueang Prakan Cluster, were positively correlated at a very high level overall ($r = .84$), with statistical significance at the .01 level.

The knowledge derived from this research is that schools and school administrators should recognize the importance of developing administrators' competency as a key mechanism for raising the quality of academic administration and of education more broadly, particularly by promoting competency

in morality and ethics and in planning and management, which were found to be highly correlated with the development and use of educational media and technology and with educational supervision. The findings can serve as empirical evidence for formulating policy on the development, selection, appointment, and performance appraisal of school administrators, so that school administration leads to the sustainable development of learner quality.

Keywords: School Administrator Competency; . Digital Era; Effectiveness of Academic Administration

บทนำ

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยหลายมิติที่เกี่ยวข้องกัน สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ (2564) กล่าวว่าสมรรถนะด้านดิจิทัล (Digital Competency) ของผู้บริหารประกอบด้วย ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และทัศนคติที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ผู้บริหารยังต้องมีสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม การสื่อสาร การวางแผนและการบริหารจัดการ และคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นสมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) โดยการทำงานเป็นทีมเป็นกระบวนการที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันทำงานอย่างมีเป้าหมายเดียวกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือกัน และสร้างความสามัคคีในการทำงาน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีสื่อสารที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันและความร่วมมือในการปฏิบัติงาน การวางแผนและการบริหารจัดการที่เป็นระบบโดยใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีในการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และติดตามประเมินผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายองค์กร และคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นพื้นฐานของการเป็นผู้นำที่ดี ซื่อสัตย์สุจริต และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน สมรรถนะทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นนั้นมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล

การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลถือว่ามีความท้าทายและความซับซ้อนมากขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคม นันทรัตน์ สุขศรี (2563) ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะด้านดิจิทัลสูงจะสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาหลักสูตรดิจิทัล การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่ การวัดประเมินผลในรูปแบบดิจิทัล และการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม มีการวางแผนและออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง การพัฒนา

หลักสูตรต้องเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และสังคม มีการออกแบบโครงสร้างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การวัดผลและประเมินผลต้องใช้เครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และสะท้อนคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง การนิเทศการศึกษาต้องเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาต้องมีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งเหล่านี้ล้วนต้องอาศัยผู้บริหารที่มีสมรรถนะเหมาะสมในการขับเคลื่อนและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีข้อมูลสะท้อนถึงสภาพปัญหาและความท้าทายในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ฐาน (O-NET) ระหว่างปีการศึกษา 2562-2564 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน สหวิทยาเขตเมืองปราชญ์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศในหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ย 25.43 คะแนน ในขณะที่ระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ย 28.17 คะแนน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ย 29.85 คะแนน ในขณะที่ระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ย 31.52 คะแนน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ย 32.18 คะแนน ในขณะที่ระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ย 34.21 คะแนน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ, 2564) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนที่ยังไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร นอกจากนี้ จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ (พ.ศ. 2559-2563) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่า สถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองปราชญ์ ประมาณร้อยละ 30 มีผลการประเมินในด้านคุณภาพของผู้เรียนและกระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2564) โดยมีข้อเสนอแนะให้พัฒนาในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาครูให้มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเป็นธรรม และการพัฒนาระบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผล ปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งอาจมีความสัมพันธ์โดยตรงกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการในยุคดิจิทัล จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน สหวิทยาเขตเมืองปราชญ์เบื้องต้น พบว่า สถานศึกษา ยังประสบปัญหาในการบริหารงานวิชาการหลายประการ ได้แก่ การขาดแคลนครูในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูส่วนหนึ่งยังขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษายังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างเต็มที่ การวัดและ

ประเมินผลยังเน้นการทดสอบด้วยข้อสอบเป็นหลัก ขาดการประเมินทักษะและสมรรถนะที่หลากหลาย การนิเทศการสอนยังไม่ต่อเนื่องและเป็นระบบเท่าที่ควร และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษายังมีข้อจำกัดทั้งด้านงบประมาณและความพร้อมของครู ปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะเหมาะสมจะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปรางกร ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในบริบทของการพัฒนาการศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถนะที่เหมาะสม เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและนักเรียนให้มีความพร้อมในการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคมไทยและสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปรางกร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปรางกร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปรางกรเพื่อศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปรางกร

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปรางกร ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ประกอบด้วยหัวข้อสำคัญดังนี้

สมรรถนะผู้บริหารยุคดิจิทัล

ปราโมทย์ ถ่างกระโทก (2561: 9) กล่าวว่า สมรรถนะดิจิทัลเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและอุปกรณ์ดิจิทัล มาใช้ในการติดต่อสื่อสารการปฏิบัติงาน การเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การทำงานร่วมกัน และสร้างการมีส่วนร่วมในสังคมหรือใช้เพื่อปรับปรุงพัฒนา

กระบวนการทำงานหรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการยกระดับงานให้มีคุณค่าสูงขึ้น

สุนันทา กุศลประเสริฐ (2565: 19) กล่าวว่าสมรรถนะดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป็นสมรรถนะหลักที่ประชาชนทุกคนควรได้รับการพัฒนาโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาที่จำเป็นจะต้องมีสมรรถนะดิจิทัล เพื่อนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

จากแนวคิด สรุปได้ว่าความสำคัญของสมรรถนะของผู้บริหารยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทของสังคม โดยเฉพาะสมรรถนะด้านดิจิทัลที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้และสร้างสรรค์เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย มีจริยธรรม เพื่อการทำงาน การสื่อสาร การเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 1)การทำงานเป็นทีม 2)การสื่อสาร 3)การวางแผนและการบริหารจัดการ และ 4)คุณธรรมและจริยธรรม

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

ดิเรก ลิภา (2566: 49) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน คือ ผลสำเร็จของโรงเรียนที่เกิดจากความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ลลิตา แสนสุข (2566: 79) ประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางเอาไว้ สามารถที่จะปรับตัว ยอมรับการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพแวดล้อม สังคม และยุคสมัย ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งสามารถวัดได้จากความสำเร็จของการทำงานประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการจากการศึกษาองค์ประกอบ

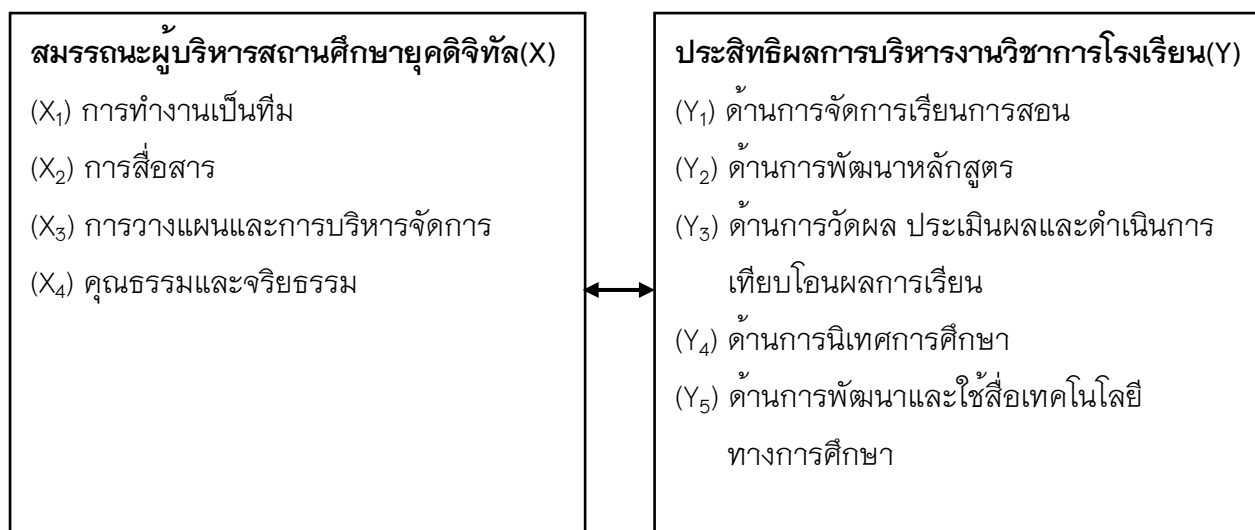
จากแนวคิด สรุปได้ว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ผลสำเร็จของการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ที่สะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา และ การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างมีระบบจนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และปรับตัวได้ตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1)ด้านการจัดการเรียนการสอน 2)ด้านการพัฒนาหลักสูตร 3)ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4)ด้านการนิเทศการศึกษา และ 5)ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อศึกษา ดังนี้

1. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดจากเอกสารวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก ฌ็องซูรา มีจันทร์ (2562) พิชามณซ์ ลาวชัย (2562) สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา (2562) คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (2562) กิตติพงศ์ สมชอบ (2563) เมษา นวลศรี และกุลชาติ พันธวรกุล (2564) เสาวลักษณ์ พิมพ์ภูลาด (2564) สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) สุนันทนา กุศลประเสริฐ (2565) ชัชฎาภรณ์ แหวนเงิน, วัชรุณี บุญลอย (2566) นิติ ญาณะ และธีระภัทร ประสมสุข (2566) สมฤทัย โลตุรัตน์ และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ (2568) Ketia Kellen, da Silva & Patricia. (2017) Mannila et al. (2018) Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) (2019) และ Buehler (2016) ผู้วิจัยได้เลือก องค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป พบว่ามีทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบได้แก่ 1)การทำงานเป็นทีม 2)การ สื่อสาร 3)การวางแผนและการบริหารจัดการ และ 4)คุณธรรมและจริยธรรม

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดจากเอกสารวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ปราณชลี สุดตา (2560) นภาพร สุทรวงศ์ (2561) สารินทร์ เขี่ยมครอง (2561) นุชรี เนียมรัตน์ (2562) ศิวพร ละหารเพชร (2562) พีระพงษ์ บัวชุม (2563) วชิรภรณ์ รัตนวงศ์ (2565) นารี ปราณนาม (2566) ขวัญชนก แซ่โค้ว (2566) ลลิตา แสนสุข (2566) ศิริพร จงเพลินนภาพร (2568) Faber & Shearson (1970) Kimbrough & Nunery (1988) และ Miller (1965 อ้างถึงใน อภิชา พุ่มพวง, 2559) ผู้วิจัยได้เลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป พบว่ามีทั้งสิ้น 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1)ด้านการจัดการเรียนการสอน 2)ด้าน การพัฒนาหลักสูตร 3)ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4)ด้านการ นิเทศการศึกษา และ 5)ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัย นำมาเสนอเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังภาพ



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัยคือ สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปราการ ประชากร ได้แก่ ครู จำนวน 618 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 234 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 1 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปราการ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับ สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1.	ด้านการทำงานเป็นทีม(X_1)	4.35	0.52	มาก	3
2.	ด้านการสื่อสาร(X_2)	4.31	0.54	มาก	4
3.	ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ(X_3)	4.35	0.57	มาก	2
4.	ด้านคุณธรรมและจริยธรรม(X_4)	4.42	0.58	มาก	1
รวม		4.36	0.50	มาก	

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย ด้านคุณธรรมและจริยธรรม(X_4) ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.58) ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ(X_3) ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.57) ด้านการทำงานเป็นทีม(X_1) ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.52) และด้านการสื่อสาร(X_2) ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปราการ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1.	ด้านการจัดการเรียนการสอน(Y_1)	4.36	0.57	มาก	1
2.	ด้านการพัฒนาหลักสูตร(Y_2)	4.35	0.62	มาก	2
3.	ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน(Y_3)	4.32	0.58	มาก	4
4.	ด้านการนิเทศการศึกษา(Y_4)	4.32	0.65	มาก	5
5.	ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา(Y_5)	4.33	0.62	มาก	3
รวม		4.34	0.57	มาก	

จากตารางที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน(Y_1) ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.57) ด้านการพัฒนาหลักสูตร(Y_2) ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.62) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา(Y_3) ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.62) ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน(Y_4) ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.58) และ ด้านการนิเทศการศึกษา(Y_5) ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปทุมธานี

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล	ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน					
	(Y ₁)	(Y ₂)	(Y ₃)	(Y ₄)	(Y ₅)	(Y)
ด้านการงานเป็นทีม(X ₁)	.76**	.69**	.67**	.68**	.70**	.75**
ด้านการสื่อสาร(X ₂)	.69**	.59**	.63**	.65**	.64**	.69**
ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ(X ₃)	.78**	.70**	.73**	.77**	.78**	.81**
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม(X ₄)	.77**	.71**	.75**	.79**	.80**	.82**
สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล(X)	.82**	.74**	.76**	.80**	.80**	.84**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (X) กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน (Y) โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r = .84$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลด้านคุณธรรมและจริยธรรม (X₄) กับ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา (Y₅) อยู่ในระดับสูงมาก ($r = .80$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลด้านคุณธรรมและจริยธรรม (X₄) กับ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนด้านการนิเทศการศึกษา (Y₄) อยู่ในระดับสูง ($r = .79$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ (X₃) กับ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา (Y₅) อยู่ในระดับสูง ($r = .78$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.50) แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความพร้อมและมีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของผู้บริหารในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับบุคลากร และการยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ณัฐนันท์ วงษ์มาศจันทร์ (2559) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อริสา วงศ์จันทร์ (2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณา นราพงศ์ (2556) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผลการศึกษา พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายด้านพบว่า “ด้านคุณธรรมและจริยธรรม” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.42$) อยู่ในอันดับที่ 1 สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการยึดมั่นในหลักคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการบริหารงานด้วยความโปร่งใส ซึ่งถือเป็นสมรรถนะพื้นฐานที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่การบริหารจัดการต้องเผชิญกับความเสี่ยงด้านจริยธรรม เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการข้อมูล และการตัดสินใจเชิงนโยบาย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Northouse (2021) ที่กล่าวว่าภาวะผู้นำที่มีจริยธรรมเป็นรากฐานสำคัญของความเชื่อมั่นและความยั่งยืนขององค์การ รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี จันทรา (2564: 89–102) ที่พบว่าคุณธรรมและจริยธรรมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญ จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลมีสมรรถนะโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านคุณธรรมและจริยธรรมและด้านการบริหารจัดการ อย่างไรก็ตาม ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัลอย่างเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.57) แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีการบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพ และสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐนันท์ วงษ์มาศจันทร์ (2559) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่าประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายด้านพบว่า “ด้านการจัดการเรียนการสอน” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.36$) อยู่ในอันดับที่ 1 สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน และการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลายและมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Hallinger (2011) ที่ระบุว่าคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นตัวชี้วัดสำคัญของประสิทธิผลโรงเรียน และเป็นบทบาทหลักของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จากผลการวิจัย

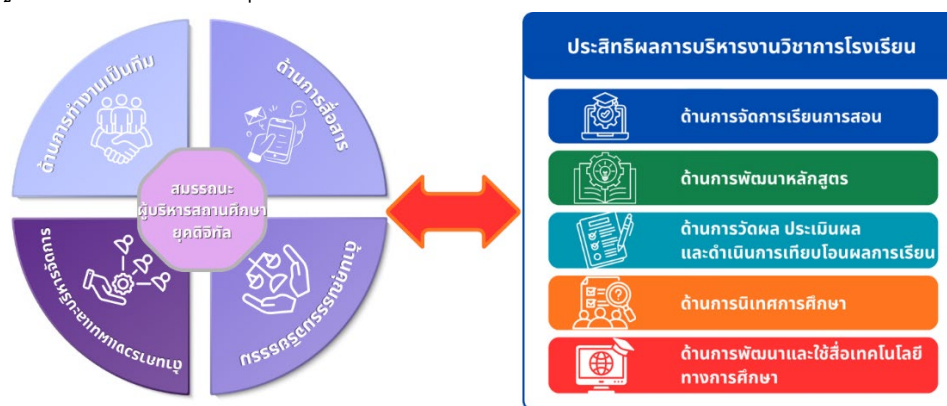
ชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนมีประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร อย่างไรก็ตาม ควรมีการพัฒนาการนิเทศการศึกษาและระบบการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการและผลลัพธ์ทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผลการวิจัยพบว่า “สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (X) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน (Y)” อยู่ในระดับสูงมาก ($r = .84$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทยุคดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างชัดเจน กล่าวคือ เมื่อผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล ย่อมเอื้อให้การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐนันท์ วงษ์มาศจันทร์ (2559) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดำรงค์ กำเริ้ว (2562) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แนวคิดการบริหารสถานศึกษายุคใหม่ให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งต้องมีสมรรถนะรอบด้าน ทั้งด้านการบริหารจัดการ การใช้เทคโนโลยี และการยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุภาวดี ศรีสุข และคณะ (2562: 89–104) ที่พบว่าสมรรถนะและภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในระดับสูง เนื่องจากผู้บริหารที่มีสมรรถนะสูงสามารถกำหนดทิศทาง วางแผน และขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับสูงมาก ($r = .84$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยเฉพาะด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการวางแผนและการบริหาร

จัดการ มีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในทุกมิติ ผลการวิจัยนี้ยังสามารถใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป และสามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ได้ดังภาพ



ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

สรุป

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สหวิทยาเขตเมืองปกาการ ได้ข้อค้นพบว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองอยู่ในระดับสูงมาก ($r = .84$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทยุคดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างชัดเจน สถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารในฐานะกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการและคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการส่งเสริมสมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ ซึ่งมีความสัมพันธ์สูงกับการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และการนิเทศการศึกษา ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา การคัดเลือก แต่งตั้ง และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร เพื่อให้การบริหารสถานศึกษานำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สมรรถนะสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลด้านการสื่อสาร(X_2) มีค่าเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้าย แต่ยังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมนโยบายการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เช่น ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ การนิเทศออนไลน์ และการวัดประเมินผลดิจิทัล โดยจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ เพื่อยกระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในยุคดิจิทัล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา(Y_5) มีค่าเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้าย แต่ยังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ดังนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งดำเนินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารมีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการในการให้คำแนะนำ สนับสนุน และติดตามผล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลด้านคุณธรรมและจริยธรรม (X_4) กับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา (Y_5) อยู่ในระดับสูงมาก ($r = .80$) ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบายพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นสมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ ซึ่งผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

2.3 ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- ณัฐนันท์ วงษ์มาศจันทร์. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1* [วิทยานิพนธ์นี้การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- ดำรง กาเร็ว. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา].
- ดิเรก ลิภา. (2566). *ปัจจัยคัดสรรทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2* [วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- นันทนา กุศลประเสริฐ. (2565). *การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก* [การค้นคว้าอิสระหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร].
- นันทรัตน์ สุขศรี. (2563). *การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา*. สำนักพิมพ์ทางการศึกษา.
- ปราโมทย์ ถ่างกระโทก. (2561). *การศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลของพยาบาลวิชาชีพไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
- ลลิตา แสนสุข. (2566). *สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2* [วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา. (2558). *สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2563). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *เครื่องมือส่งเสริมการขับเคลื่อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา พริกหวานกราฟฟิก.
- สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ. (2564). *สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. สำนักพิมพ์ทางการศึกษา.

- สุชัยญา สำราญ. (2565). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
คุณภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*
[การศึกษาค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธนบุรี].
- สุภาวดี ศรีสุข, นฤมล วงศ์คำจันทร์, และ ปรีชา แสงทอง. (2562). สมรรถนะและภาวะผู้นำดิจิทัลของ
ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน. *วารสารครุศาสตร์*
, 47(3), 89–104.
- อริษา วงศ์คำจันทร์. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพ
การจัดการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1*
[วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง].
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. Harper Collins.
- Hallinger, P. (2011). Leadership for learning: Lessons from 40 years of empirical research. *Journal
of Educational Administration*, 49(2), 125–142.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational
and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Northouse, P. G. (2021). *Leadership: Theory and practice* (9th ed.). Sage.